

2023-års Verksamhetsberättelse för Föreningen för Hembygdsvård i Österfärnebo

Styrelsen för Föreningen för hembygdsvård i Österfärnebo (org.nr 885500-2179) avger härmed 2023 års verksamhetsberättelse:

Föreningen är medlem i Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund, Sveriges hembygdsförbund, Gästriklands Kulturhistoriska förening, Tidernas väg och Konstfrämjandet Gävleborg.

Styrelsen har under året bestått av Håkan Berglin, ordförande, Anna Cederstrand, sekreterare, Inga-Lill Gavell, kassör, Ove Wedin, Alvar Olsson, Mats Carlsson, Elin Olsson och Jenny Olsson. Styrelsen har under året haft 9 protokollförda möten + årsmötet. Antalet medlemmar var vid årets slut 336. Valberedning har varit Maria Vestlund(sammankallande), Ethly Walfridsson och Gunnel Strid.

Årsmötet den 12:e mars höll vi i Bygdegården. Vi var ca 30 som deltog. Mötesordförande var Anne-Chatrine Bergh och mötessekreterare var Bengt Andersson. Lennart Larsson och Agneta Engvall avtackades med blombuketter och berömmande ord för deras gedigna insatser i styrelsen. Efter mötet ett bejublat uppträdande av Valley River Linedancers.

I början på maj var det som vanligt vårstädning för att göra Koversta fint inför sommarens alla evenemang.

Till den årliga gränsträffen med Hedesunda bjöd vi i år även in Nora. Tanken var att träffen skulle vara vid entrén till Nationalparken men översvämning och massor med mygg gjorde att vi tvingades ställa in. Nytt försök våren 2024.

Så var det då dags för firande av Sveriges nationaldag i Koversta. Talare var Pelle Svensson Gysinge. Anders Lindborg Årsunda stod för underhållningen med musik och sång som avslutade med att vi sjöng nationalsången tillsammans och hurrade för flaggan. Veteranfordon besökte sedvanligt Koversta under dagen. Alla stugorna hölls öppna efter framträdandena. 400 besökare tittade, lyssnade, åt nationaldagsbakelser och smörgåsar, allt gjort av kökspersonalen.

Den 7 juni hade vi byvandring i Norra Klappsta by. Karl-Erik Ferner och Pär Öberg guidade oss på ett mycket bra sätt genom byn från Lundgrens bageri och med avslut hos Anders Josefsson som bjöd på fika. Några extra historier fick vi också av både bybor och andra. Vi var ca 35 deltagare.

I år så valde skolan att ha sin avslutning 15/6 inför sommarlovet med föräldrar och släktingar hos oss i Koversta igen. Det var fika, kaffebröd och glass som gällde den dagen.

Sedan var vi då framme vid midsommar och vårt största evenemang, midsommarfirandet. Framsocknen var på tur för ansvaret detta år. Årets midsommartal hölls av vår präst Kajsa Berg. Det var lotterier, glass och kaffeförsäljning. Nytt för i år var att vi sålde kaffebiljetter vid entrén för att minska köerna i serveringen. Det visade sig att vi även fick mer pengar på frivillig entré. Det bjöds också på traditionsenlig dans kring stängen för både ung som gammal. Pelle Englund höll i musik med Mona Johansson. Årets upplaga av Koverstabladet

nr 41 började säljas. Vackert väder kunde vi också bjuda på. Vi uppskattade antalet besökare till ca 700 på eftermiddagen.

Midsommarhelgen avslutades med kyrkans första friluftsgudstjänst i Koversta på söndagen.

Serveringen höll öppet dagligen kl 13 - 17 under tiden 25 juni – 13 augusti, 50 eftermiddagar! För bemanningen svarade 40-talet volontärer.

Serveringen har fortsatt bemannats med två till tre volontärer varje eftermiddag.

Hantverkarna i Norrgården öppnade och stängde utställningsladan, lekstugan, snickarboden, såg till toaletterna under dagen och vattnade växterna ute.

Serveringen är för många en mötesplats, får besökare att upptäcka Koversta och att stanna längre. Serveringens intäkter är fortsatt en viktig del i föreningens samlade ekonomi.

Intäkter av försäljning; 221 265 kronor. Kostnader för inköp; 69 864 kronor Överskott; 151 401 kronor.

Fortsatt hög inflation ökade kostnaderna för inköp även den här sommaren trots detta höjde vi medvetet inte priserna.

Tisdagen den 13 juni hölls inför öppnandet ett informationsmöte för serveringens volontärer.

Tillsyn av serveringen av miljöinspektör vid Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning genomfördes den 27 juni.

Rutiner angående hygien och livsmedelshantering, liksom livsmedlens innehåll uppdaterades inför öppnandet.

Nytt för den här sommaren och uppskattat av våra besökare var ytterligare ett samarbete med Hantverksboden. Under sex eftermiddagar erbjöds möjlighet till prova på-aktiviteter, akvarellmålning, nåltövning, vävning, vättövning, bygga ute-trästolar och att arbeta med pärlor.

Vädret har stor påverkan när det gäller antalet besök. Augustiveckorna var regniga och antalet besökare färre jämfört med 2022, men i övrigt var serveringen välbesökt.

Serveringen är mycket uppskattad för, att vi förutom servering av kaffe / te, kalla drycker, hembakat fikabröd, även erbjuder varma och kalla smörgåsar, hemlagade tunna pannkakor och hemlagade pajer. Av stor betydelse är också den unika miljön och att tillgängligheten för rörelsehindrade är mycket bra.

Koverstaveckan (10 juli-15juli) inleddes på måndagen med naturstig ordnad av motionssektionen ÖFIF som även bjöd på fika samt svarade för lekar och tävlingar.

På tisdagen under dagen hade vi ”Maskworkshop” med Konstfrämjandet Gävleborg för barn och med kreativitet och fantasi blev det många fina masker. Aktiviteten var fullbelagd. Senare på tisdagen var det som vanligt dags för Forskargruppens program. Föredrag stod först på programmet ”Upprätthållandet av lag och ordning” av Desirée Kjellberg, chef för Fängelsemuséet i Gävle om landsbygdens sexmän, fjärdingsmän, sockenstämmor, urtima ting och verkställandet av straff (ca 40 deltagare). Efter paus med servering av kaffe och smörgås var det så dags för Agneta Björks alltid uppskattade fotovisning. Hon visade ett urval av det senaste årets inkomna foton. (ca 70 deltagare).

Byvandringen i Bastfallet var lyckad med ungefär 55 deltagare trots regn. Guiderna Bengt Andersson, Gun-Britt Andersson och Pelle Elfström var väl förberedda för att berätta om liv o leverne i Bastfallet. Vi fick också göra ett uppskattat besök i Bastfallets Lantbruksmaskiners nybyggda verkstad o butik.

Torsdagens tema var ”En dag för barnen i Koversta”. Österfärnebo Ryttarsällskap ordnade sulkyåkning med ponnyn. Naturskyddsföreningen byggde bihotell med barnen. Hantverksgruppen tovade spöken. Tipspromenad, och naturligtvis fri lek ute, i lekstuga och snickarbod. 150 besökare.

På lördagen kunde Lennart Larsson och hans trogna medhjälpare åter bjuda in till den traditionsenliga Veteranbils- och kuriosa-marknaden. I år lite fler besökare vi räknade till ca 400 besökare. Det är alltid bra försäljning i serveringen tillika med hamburgarna denna dag. Juli månads friluftsgudstjänst hölls i Koversta den 23 juli.

Den 6 augusti var det dags för Hembygdsgrändarnas dag med öppet hus i stugorna och smed i smedjan. Hantverkarna anordnade samtidigt ”Liten skördemarknad”. 100 besökare.

Den 16 augusti bjöd vi åter in till en gemensam ”Avslutningsfest” för alla som på något sätt har bidragit med arbetsinsatser under sommaren. Inbjudna var ca 120 personer deltog gjorde 100 personer, fantastiskt roligt. Vi bjöd på hamburgare med dricka och kaffe med tårta från Lundgrens bageri. Underhållning med sång o musik av Rolf Lundén. Presentkort delades ut till Gunbritt Wahlén, Inga-Lena Persson, Mats Olsson, Agneta Engvall och Inga-Lill Gavell för deras insatser i serveringen.

Arkivens dag den 11 november. Temat för i år var ”Färg o Form”. Arrangör Forskargruppen.

Vi har marknadsfört oss genom vår egen hemsida, Kontaktbladet, Facebook, Instagram, Sandvikens kommuns hemsida "Visit Sandviken, Turistmål" och satt upp affischer för att på bästa sätt nå så många som möjligt.

Sommarens utställningar har varit, i utställningsladan ”Handelsbodarna i socknen” av Agneta Björk och i Åker-Ollas, där Elisabeth Eriksson satt upp utställningen ”Korgar”.

Sista lördagen i september var det så dags att göra höststädning i Koversta både inne och ute, men framför allt ute inför vintern.

I början på oktober hade vi en arbetsdag i byn. Vi var ett troget gäng som hjälptes åt att bland annat måla rödfärg och roslagsmahogny, se över tegelpannor, byte av några vindskivor, säkrade toaletten, Mellangården och Åker-Ollas inför vintern(elförbrukning).

I förra årets verksamhetsberättelse skrev vi om att kommunen ville förbjuda oss att använda avloppet. Nu har vi rätt ut det och erhållit beslut att vi har godkänt avlopp i Koversta.

De renoveringsarbeten som vi fick beslut om bidrag för från Jordbruksverket (delvis EU-bidrag) har genomförts och gjorts klart under 2023.

Ansökan var på 326 250 kronor och beslutet var att föreningen skulle få 293 625 kronor i stöd. I och med att vi tvingades byta entreprenör för plåtarbetena landade total investering på 356 921 kr. Vår kostnad blev då 63 296 kronor i stället för 32 625. Dock har föreningen fått EU-stöd enligt den summan som varit beslutat.

Vi har under året installerat nytt brandlarm, till en kostnad på 33 500 kronor dock har vi från Hembygdsförbundets försäkringsbolag fått ut 10 000 kronor. Vår kostnad blev därmed 23 500 kr. Vi får också 5% rabatt på premierna för de hus där vi har detektorer och 10% där vi har jordfelsbrytare installerad.

Vi har också tillsammans med hyresgästen bekostat och installerat en insatskamin i den öppna spisen i Ollas på åsen. Kostnad för föreningen 17 500 kr.

Hedesunda/Österfärnebo biodlarförening har placerat en bikupa hos oss en bit nedanför Satsstugan av en typ som möjliggör att man kan studera på lite närmare håll utan att bli anfallen. Biodlarföreningen har också hand om skötseln av bikupan.

Forskargruppen har digitaliserat de inspelningar av filmer och ljud som gjorts på våra byvandringar, även annat som är filmat, som inspelningar av bygdespelen. För att kunna göra detta har man erhållit 19 000 kr i bidrag från Gästriklands Kulturhistoriska förening. Gunbritt Wahlén och Inga-Lena Persson har under året ansvarat för servering, kök och bokningar med assistans av Agneta Engvall. Bemanningen har Mats Olsson haft ett ansvar för.

Ove Wedin och Mats Carlsson har med hjälp av ett antal frivilliga haft huvudansvaret för utemiljön i byn.

Stugfogde har Jan-Olov Olsson varit.

Elisabeth Eriksson har vårdat textilierna.

Alvar Olsson har skött om våra inventarier. Även i år har vi fått in några fina alster.

Vi har även i år med hjälp av Anticimex utfört behandling av hus och inventarier mot bl.a. strimmiga trägnagaren.

David Bohlin har varit vår smed och bemannat smedjan när den varit öppen.

Bidrag har också erhållits under 2023 från, Kultur o Fritid Sandvikens kommun, minnesgåvor från begravning och Sandvikens pastorat. Tack!

Elin Olsson har skött vår hemsida.

Maria Vestlund representerar oss i Gästriklands Kulturhistoriska förening och Per Vidén är vår representant i Gästrik-Hälsinge hembygdsförbund.

Koverstablads kommitté har träffats ett antal gånger för att sammanställa materialen under ledning av Alvar Olsson.

Annika Wigert har samlat forskargruppen.

Vår lada har under året varit uthyrd vid ett par tillfällen till privata fester.

Styrelsen vill framföra ett mycket stort tack till alla frivilliga som ställt upp vid våra arrangemang, till alla er som gjorde det möjligt att hålla serveringen öppen, till Midsommarkommittén, till er som guidade under byvandringarna i Klappsta och Bastfallet, till er som arbetat för att reparera och underhålla våra byggnader, till er som arbetat för att hålla fint i Koversta såväl ute som inne, till er som hjälpt oss att förbättra informationen om vårt kulturarv Koversta.

Tack till Gunbritt och Inga-Lena som sett till, att det alltid funnits hembakat och annat i serveringen och även skött om grönsakslandet.

Tack till alla som varit medlemmar i föreningen under året. Ni betyder mycket och vi hoppas, att ni genom fortsatt medlemskap fortsätter att stödja föreningen även 2024. Tack för gåvor och övriga bidrag till verksamheten. Slutligen tack till alla er som valde att besöka Koversta och vår servering sommaren 2023.

Håkan Berglin
Ordförande

Inga-Lill Gavell
Kassör

Anna Cederstrand
Sekreterare

Alvar Olsson

Ove Wedin

Mats Carlsson

Elin Olsson

Jenny Olsson